

Kvinner i Nord-Troms

Nissonat Davvi-Romssas

-Alltid sysselsatte

-Álo doaimmain

2704. PARTI VED ULSNÆS, ULESFJØRDEN. ....

K. KNUDSEN, BERGEN.

DAVVI ÁLBMOGIID GUOVDDÁŠ
SENTER FOR NORDLIGE FOLK
CENTER OF NORTHERN PEOPLES

*«Du vet, det var kvinnene i grunn som drev nesten hele
gårdbruksket, så nær som vedhugst og sånn. Jeg tror det
var få steder hvor det var mannen som dirigerte.»*

Helsesøster Valborg Mørch Soleng

*«Gal don diedát, nissonat han duohiadilis doaimmahedje
goasii olles dálloðoalu, aktan murremiin ja diekkáriiguin.
Jáhkán ledje unnán báikkit gos dievdu ráddii.»*

Dearvvašvuodadivššár Valborg Mørch Soleng

Anna Hansen Blomsterli. Foto; Marta Hoffmann, Norsk folkemuseum.

Kvinner i Nord-Troms

Dagene var lange, og arbeidsmengden nærmest ubegrenset. Hun ofret alt for familien, og i lange perioder styrte hun alt alene, når mannen var ute på fiske. Oppdragelse, hus- og matstell, fiske, gårdsdrift, innhøsting, stell av syke og gamle, duodji, veldedighet....Lista over Nord-Troms kvinnens arbeidsoppgaver og roller var lang. Hennes innsats var uvurderlig i naboskap og bygdesamfunn. Likevel er hennes arbeid undervurdert og nærmest usynlig i historiebøkene.

Arbeidet kvinnene utførte er nesten umulig forestille seg i dag. De hadde kunnskaper om naturforvaltning, medisinbruk og helse, og de var opptatt av nøy somhet og gjenbruk. Hardt arbeid kombinert med nestekjærlighet og uselvskhet var normen de levde etter.

I mellomkrigstidas flerkulturelle Nord-Troms stod læstadianismen sterkt. Fattigdommen var stor, og fornorskningspolitikken var i ferd med å ta knekken på samisk og kvensk språk og kultur. Dette var også en tid da kvinnene var i ferd med å innta nye posisjoner og roller i politikk og arbeidsliv.

Rollene til både kvinner og menn har endret seg kraftig etter krigen. Kunnskapsne, egenskapene og verdiene kvinnene stod for, har liten plass i det moderne samfunnet. I dag vet vi at vi har mye å lære av tidligere generasjoner, både når det gjelder forvaltning av naturen og omsorgen for medmennesker.

I denne utstillingen vil vi synliggjøre kvinnene og deres mangfold gjennom større og mindre portretter og fortellinger. Mellomkrigstidens kvinner har fått størst plass i vår fysiske utstilling, men utstillingen vil leve videre digitalt, og vil romme fortellinger fra flere tidsepoker.

«Mens mennene fordrev en stor del av tiden i ørkesløshet, var derimot kvinnene «alltid sysselsatte» med spinning, strikking, vadmelsveving og med å lage sauskinnsfeller og grove, ulne, tepper som ble solgt til Lofoten og til svenske samer.» (biskop Krogh)

Nissonat Davvi-Romssas

Beaivvit ledje guhkit, ja bargomearri goasii meareheapme. Son dagai buot veagas dihthe, ja guhkes áigodagaid ráddai visot akto, go isit lei mearrabivddus. Bajásgeassin, viesso- ja biebmodikšun, guolásteapmi, dálloodoallu, dálvái duksen, buhcciid ja vuorrasiid dikšun, duddjon, earáid veahkehallan..... Listu Davvi-Romssa nissoniid bargguin ja rollain lea guhkki. Su árjjalašvuhta lei vearditmeahttun ránnjážagaid gaskkas ja báikegottis. Goitge lea su bargu dulbmojuvvon ja goasii oaidnemeahttun historjágirjiin.

Bargu maid dalá nissonat dahke lea goasii veadjemeahttun govhallat odne. Sis lei máhttu govt luondu hálldaša, dálkkodanvugi ja dearvvašvuodas, ja atne árvvus sesttolašvuoda ja gálvvuid nuppádis atríma. Garra bargu aktan buorrevuodain earáide ja árvvasvuodain lei njuołggadus man mielde elle.

Soahtegaskaáiggi mánjggakultuvrat Davvi-Romssas lei lestadianisma garas. Lei ollu geafivuohta, ja dáruiduhittinpolitihkka lea jávkadeame sámi ja kvena giela ja kultuvrra. Dát lei maiddái áigi go nissonat ledje váligoahktán oðða sajádagaid ja rollaid politihkas ja bargoeallimis.

Sihke nissoniid ja dievdduid rollat leat hirbmorisit rievdan mayjil soađi. Máhtut, iešvuodat ja árvvut maid nissonat ovddastedje, dain lei unnán sadji oððamállet servodagas. Odne diehtit ahte mis lea ollu oahppat ovddeš buolvain, sihke go lea sáhka luondu hálldašeämis ja ovddasmorrašis olbmuide min birra.

Dán vuosáhusas áigut čalmmustahttit nissoniid ja sin girjáivuoda stuorát ja unnit portreahtaid ja müitalusaid bakte. Soahtegaskaáiggi nissonat leat ožzon eanemus saji min fysalaš vuosáhusas, muhto vuosáhus joatká eallit digitálalaččat ja doppe leat müitalusat eanet áigodagain.

«Dan bottugo dievddut golahedje ollu áiggi joavdelastimiin, de ledje nissonat «álo doaimmain» botniimiin, goðdimiin, gákkesgoðdimiin ja roavgguid ja assás ulloránuid ráhkademiin maid vuvde Lofuhtii ja ruota sápmelaččaide.» (bisma Krogh)

Anna Hansen Blomsterli. Foto; Marta Hoffmann, Norsk folkemuseum.

«En høstkveld hun satt
og sydde likklær, fikk
hun besøk av en
slektning. Mens de satt
og pratet, hørte de lyder
utenfor.

Det skrapte og skrapte
utenfor veggen inntil
Aletta ropete: «Å slutt no
å mase, eg blir ferdig til
gravferden i morgen».

Derved opphørte
skrapingen.»

«Muhtin čakčaeahkeda
go čohkohalai ja gorodii
liikabiktasiid, de bođii
muhtin fuolki guossái.
Humadettiin gullagodiiga
jienaid olggobealde.

Rábui ja rábui seainni,
gitta dassážiigo Aletta
čurvii: «Vuoi heaitte jo
vuorjamis, gal mun
gearggan iħttá
hávdádeapmái».

De nogai ráhpun.»

Alette Pedersen, Olderdalen / Dálvvesváaggi
(1872 - 1942)

Stor-Aletta

-uunnværlig i sin tid

Hun slaktet dyr, rodde fiske, sydde, fletta, drev handel og organiserte. Alette, også kalt Stor-Aletta, har blitt beskrevet som en uunnværlig kvinne i sin tid. Det var Alette folk tydde til ved fødsel, sykdom og død. Hun tok imot de nyfødte, utførte nøddåp, hun stelte, koppet og blåste bort sykdom, hun stelte og sydde likklær til de døde.

Alette hadde et stort hjerte. Hun tok lokalbåten til Tromsø for å selge poteter og kjøtt for de fattige, og rodde over fjorden til presten for å skrive inn barn, melde om giftemål eller død. Selv fikk Alette aldri barn, men hun tok til seg en fosterdatter.

«Mellommannen», «Drivkrafta» var ord som ble brukt om Alette og hennes organiseringssarbeid. Hun tok til ordet, også mot autoriteter. I 1902-1903 var hun i en lang og heftig avisdebatt med kommunens lærer, som blant annet klaget over at det stod dårlig til med opplysningen og det norske språket i Olderdalen.

«Hvis ho hadde vært i dag, så hadde ho vært berømt, men den gang var alle vant med ho, så.... det va ingenting som va....som va uvanlig.» (Astrid Olsen)

Stuor-Aletta - gean haga eai birgen

Son njuovai, sugai guollebivdui, goarui, bárgidii, joðihii gávppašeami ja organiserii. Alette, gean maid gohčodedje Stuor-Aletta, leat čilgen nissonin gean haga eai birgen su ággis. Lei Aletta geasa dorvvastedje riegádahttimiid, buozalmasvuodaid ja jápmimiid oktavuoðas. Son vuostávíalddii aitto šaddan mánáid, čaðahii heah tegásttašeemiid, divššui, guhppii ja bosui eret buozalmasvuodaid, son divššui jápmán olbmuid ja goarui sidjiide manjemuus biktasiid.

Alettes lei stuora váibmu. Manai báikkálaſfatnasiin Romsii vuovdit buðehiid ja biergu gefiid ovddas, ja sugai vuona badjel báhpia lusa čálihit mánáid, diedihit náittosdiliid dahje vágjolemiid. Ieš ii Aletta ožzon mánáid, muhto válddi alcces biebmonieidda.

«Gaskaolmmái», «Joðihanfápmu» ledje sánit maid atne Aletta ja su organiserenbargguid birra. Son muitalii oaiviiliiddis, maiddái autoritehtaide. Jagis 1902-1903 lei sus guhkes ja garra áviisadigaštallan suohkana oahpaheddjiin guhte earet eará biegui ahte čuvgehus ja dárogiella ledje heajos muttus Dálvvesvákkis.

«Jos son livčii odne, de livčii leamašan beakkálmas, muhto dalle ledje buohkat hárjánan sutrije, nu ahte... ii lean mihkkege mii lei... mii lei nu erenoamáš.» (Astrid Olsen)

eanadoalli / gårdbruker

duojár / husflidsprodusent

«Å-ja, dagene strakk aldri til, jeg måtte ta nettene til hjelp. Vevde ofte til klokken seks på morgenens. Da la jeg meg nedpå en stund før jeg sto opp og tok fjøsstellet.»

Helene Aslaksen, g. Mikalsen, Manndalen / Olmmáivággi (1905- 1996)

«Jo, eai beaivvit lean goassege doarvái guhkit, fertejin ijaid váldit veahkkin. Goðden dávjá gitta biellu guða rádjái iđidii. De velledasten oanehaš, ovdalgo badjánin ja mannen šibihíiid dikšut.»

Foto; NTRM

Helena i Manndalen - arbeidsom husflidsveteran

I Helenas barndomshjem ble det vevd både på flatvev og oppstadvev, og hun lærte dette tidlig. Hun giftet seg med sin Mikal, og de fikk tre barn på få år. Mannen døde av tuberkulose da yngstebarnet bare var året gammel.

Helena berget gården fra tvangsausjon, og drev gården alene med barna. Før evakueringa ble vevstoler gjemt i bakkesida, og senere ble de hentet fram igjen. Helena var med å starte Manndalen husflidslag. Hun var mellomledd for bygdas ullleveranser til spinneriet.

Helena vevde og vevde. Hun vevde for mat på bordet. Hun vevde for filmteam og for forskere. Hun vevde to store grener på to døgn for å få Jan Baalsrud fraktet til Sverige i sikkerhet. Hun vevde seg til hedersmerke i gull som husflidsveteran. Helena vevde oppstadvevstradisjonen fra historie til levende håndverk.

Helena - barggánis duodjeveterána

Helena mánhnávuðaruovttus goððojuvvui sihke vealu- ja čuoččostuoluin, ja son beasai árrat oahppat dán barggu. Náitalii Mikaliinnis ja oaččuiga golbma máná moatti jagis. Massii isidis tuberkulosajápmimii go nuoramus mánna ii lean go jahkásaš.

Helena, guhte jur ja jur nagodii beastit dálus bággbidjegis, ja doaimmahii dálu akto mánáidisguin. Ovdal eváhku čihke goððinstuoluid várrevieltái, muhto manjil vižže daid fas. Helena, guhte lei fárus álgaheame duodjesearvvi. Son lei gaskalaðas go gili ullut galge botnimii. Helene, guhte godii ahte godii.

Son godii vai biebmu boðii beavddi nala. Son godii fillmnejeddjiide ja dutkiide. Son godii guokte stuora ránu guovtti jándoris vai nagodedje Jan Baalsruda fievriridit dorvvolaččat Rutti. Son godii alcces guokte golle gudneduodaštusa duodjeveteránan. Helena godii stuollogoðdinárbevieru historjjás ealli duodjin.

Ellen Cecilie Pedersdatter, g. Jensen. Røyelen/Reašvárri
(1857- 1950)

Foto: NTRM

Elen i Storvik -fattig, men dog så rik

I Elens hjem sto døra alltid åpen og kaffen var klar. Hun giftet seg med Peder Jensen, Per-Jensa, i Storvik. Ekteskapet forble barnløst, inntil de en dag ble forspurt om å ta et fosterbarn. Så en til, og en til og etter en. Elen tok imot 18 barn, både i sitt hjem og i sitt hjerte.

Mannen drev fiske og gården var liten. Men der var hjerterom og husrom. Ikke bare til alle barna, men også til det gamle naboparet og til Elens gamle foreldre. Elen holdt også hjertet varmt for naboungene, som mintes henne med smaken av ostebiter og tørka kjøtt. Elen og Per Jensa mente Vårherre skaffet dem det de trengte for å gjøre sin gjerning.

I 1938 ble Elen og Per-Jensa tildelt Kongens fortjenestemedalje i sølv. Ikke nok med at de hadde gjort en formidabel jobb som omsorgspersoner, men i tillegg hadde mannen reddet 12 mennesker fra drukningsdøden. De synes imidlertid ikke selv at de hadde gjort seg fortjent til denne utmerkelsen, da de simpelthen hadde gjort sin medmenneskelige plikt. De ville ikke møte i kirka for å få medaljene overrekt. Soknepresten måtte dra hjem til dem, holde nattverd og overrekke medaljene.

Elen - geafi, muhto goitge nu rikkis

Elena ruovttus lei uksa álo rabas ja gáffe válmmas. Náitalii Peder Jenseniin, Per-Jensain, Reašváris, muhto náittosdilis bisuiga mánáheapmin. Gitta dassážiigo sus jerre áigugo biebmomárá. Ja vel nuppi, ja goalmáda, ja vel njealjáda. Elen, guhte válddii lusas 18 máná, sihke ruktosis ja váibmosis. Isít lei guolásteaddji ja dállu lea uhci. Oaivvildeigga ahte Min Hearrá háhká sudnuide maid dárbbašeaba vai goitge sáhttiba daguideaskka doaimmahit. Ja doppe lei sadji sihke váimmus ja viesus. Ii duššo gait mánáide, muhto maiddái vuoras ránnjábárii ja Elena boares váhnemiidda. Elen, guhte maiddái vuosihii liegga váimmus ránnjámánáide, geat muitašedje su vuostábihttá- ja goikebiergomáguin.

Jagis 1938 oač̄uiga Elen ja Per-Jensa Gonagasa ánsomedállja silbbas. Eaba lean duššo dahkan mādoheames barggu fuollaolmmožin, muhto dasa lassin lei isít gádjón 12 olbmo heavvaneamis. Iežaska mielas gal eaba orron ánssášeame dan rámi, danoingo mielaska leigga duššo dahkan dan mii lea juohke olbmo geatnegasvuhta earáid guovdu. Eaba háliidan boahtit girkui vuostáváldit medáljaid. Suohkanbáhppa fertii vuolgit sudno ruktui, doallat eahkedismállásiid ja geiget medáljaid.

feminista / feminist

ovttaskas / enslig

«Før eg ska gifte meg, før kjøpe eg meg en ku. For den har eg no virkelig nøtte av! For eg har hadd ku før, og då hadde eg både rømmegrøt og fløte og smør, og alt som eg trengte til livsens opphold. Men den mannen- eg stelle som han som til en ku, både klær og mat. Og hvis eg ikke har kunna stelt akkurat som han synes om, så får eg skjøtkjæft!»

Anne Marie Eriksen, Oldervik / Dorskevuotna (1881- 1968)

«Ovdalgo náitalan, ovdal gal oastán alcen gusa. Das goit oaččun albma ávkki! Go mus lea leamašan gussa ovdal, ja dalle lei mus sihke lákcabuvru, lákca ja vuodja, ja gait maid dárbbasin vai birgen. Muhto diet dievdu -galggan dikšut su dego gusa, sihke biktasiid ja biepmuid. Ja jus in leat máhttán dikšut juste nu go su mielas galgá, de dalle bahuid bealkkáhalanl!»

Anne Marie i Olderfjord -en havets kvinne

Anne Marie var yngst i søskenflokkene med en bror og flere søstre. Faren drev fiske, og trengte mer hjelp enn fra den ene sønnen. Så Anne Marie ble tatt med på sjøen fra hun var stor nok å holde i årene. Hun bant og bøtet garn, og fra 13-års alderen var hun med på havet som fisker.

Da faren døde, overtok hun bruket. Anne Marie var første kvinne i Fiskarmannntallet. I kartoteket til Norges fiskarlag var hun imidlertid ført inn som Arne Eriksen, da sekretæren trodde navnet hennes var en skrivefeil.

Anne Marie lærte ungutter sine fiskeriferdigheter. Hun var snill, men tøff og direkte. Anne Marie bodde alene, rodde i åpen båt, og tygde skrātobakk i smug. For sin deltagelse i et mannsdominert yrke, fikk hun den første Ulabrand-statuetten i 1961, utdelt av Erik Bye.

Anne Marie - meara nisu

1881:s riegáddii Dorskevunas nieiddaš gii oačui nama Anne Marie. Son lei nuoramus vieljas ja oappáidis gaskkas. Áhči lei guolásteaddji ja dárbbašii eanet veahki go maid oačui ovta bártnis. Nu válqidodii Anne Marie meara nala dan rájes go lei nu stuoris ahte nagodii áirruid doallat. Son godii ja čivttii firpmiid, ja dan rájes go lei 13 lagi de lei fárus meara nalde guolásteaddjin.

Go áhčcis jámii, de válldii nieida báikki. Anne Marie, guhte lei oassin guolásteddjíðlogus, ja oahpahii nuorra bártniide guolástanmáhtuidis. Son lei siivui, muho garas ja oaiviiliiddis dajai njuolga. Anne Marie guhte orodii akto, sugai rabas fatnasiin ja suoskkai duhpáha suoli. Oassálastimis dihte ealáhusas mas leat eanas dievddut oačui vuosttaš Ulabrant-bácci jagis 1961, maid Erik Bye geigii.

šiehtadalli / forhandler eanadoalli / gårdbruker

Anne Ulriksdatter, g. Pedersen, Nordnes (1866- 1934)

Foto: Privat eie, Gustavsen

Revdals- Ane -oppfinnsom hardhaus

Ane ble gift til en husmannsplass i Revdalen og fikk fire barn. Et fall i fjellet førte til at hun mistet armen. Hun var en sped kvinne som drev gården med sin helsevake mann. Ane pleide sine to tenåringsdøtre fram til døden omfavnet jentene.

Revdals-Ane som klatret i bergene for å hente mat og kaffe på Skibotn, for å gjete dyra, slå gress, for å plukke bær. Med en arm strikket hun, sydde, skar poteter til dyra på båsen, rodde sjøen. Ane lagde det lille hjemmet til et møtepunkt, et naturlig stoppested. Hun hadde kjennskap til kroppens muskulatur og nærmest drev virke som fysioterapeut. Og hun koppet.

Tilslutt ble hun alene i Revdalen med sin sønn. Da tok hun han med og flyttet til en markedsbu på Skibotn, der hun gikk ut av tiden i 1934.

«Vi hadde fisk 6 dager i uka, og på søndagan spiste vi salta småsei», sa sønnen om sin oppvekst.

Anes lille bu på gården ble senere kjent som «Hotel Savoy».

Reavččá Ane - hutkás garat

Ane náitalii dállodollui Reavčái ja oaččui njealje máná. Massii gieðas go váris gahčai. Uhca nissonaš guhte dállodoalu doaimmahii isidiin geas lei heajos dearvvašvohta. Guhte divššui beallešaddi nieiddas guovtto dassážiigo jápmín fátmastii sudno.

Reavččá Ane, guhte giccui váriid viežžat biepmu ja gáfiid Ivguvuonbaðas, guođohit šibihiid, láddjet, murjet. Guhte ovttain giedain gođii, goarui, čuohpai buđehiid šibihiidda hinggaliin, guhte sugai meara. Ane guhte ráhkadii uhca dáloža deaivvadanbáikin, lunddolaš bisánanbáikin. Gii dovddai rupmaša dehkiid ja doaimmai goasii fysioterapevtan. Guhte guhppii.

Loahpas bázz akto Reavčái bártniinis. De válldii su fárrui ja sirddii Ivguvuonbahtii muhtin márkanvisožii, gos áiggis loahpahii jagis 1934.

«Mis lei guolli 6 beaivvi vahkus, ja bassin boraimet sáltejuvvon smávvásáiddi», dajai bárdni bajásšaddamis birra.

Ane uhca visoš dálus beaggigodii manjil «Hotel Savoy» namahusain.

lágideaddji / organisator dearvvašvuodadivššár / hlesesøster

«Du kom når de kalte og hjalp
der det knep.

Til Storfjord og Lyngen og
Kåfjord du dro.

Og pleiet og trøstet på alle tre
språk.»

(Manndalen Sanitetsforening)

«Bohtet go gohčo ja veahkehít
gos hehti.

Omasvutnii ja Ivgui ja Gáivutnii
don mannet.

Ja dikšot ja jeđđejit gait
golmma gillii.»

(Olmmáivákki sanitehtasearvi)

Helene Matea Pedersen Suleng, Olderdalen / Dálvvesvággi
(1890-1979)

Søster Helene

- kommunens desinfektør

I 1921 ble hun ansatt som menighetssøster i Stor-Lyngen og var helsesøster fra 1925. Stillingen ble opprettet i en tid da tuberkulosen, eller den «hvite pest» herjet, og det var helt nødvendig at befolkningen ble opplyst om hygieniske forhold. Helene bidro ved skoleundersøkelser og reiste rundt i kommunen som desinfektør. Hun sparte legen for lange reiser og kommunen for store skyssutgifter.

Helene behersket både samisk, finsk og norsk, og kunne derfor kommunisere godt med alle i den flerkulturelle storkommunen.

Søster Helene hadde alltid med seg en klut og en flaske 96% på sine hjemmebesøk. Alt hun kom i berøring med ble vasket grundig. Det samme ble alle hus som der det var blitt påvist smitte av forskjellig art. Klær og sengklær ble tatt ut til lufting og soling, og husene ble rundvasket.

I 1959 mottok Helene Kongens Fortjenestemedalje i sølv for sin innsats for helsestellet i kommunene Lyngen, Kåfjord og Storfjord.

Søster Helene

- suohkana desinfektevra

Helene Sulenga gohčodedje báikegottis «søster Helenen». Jagis 1921 virgáibidju son searvegotti dearvvašvuodadivššárin Ivagus (fátmastii Omasvuona, Gáivuona ja Ivgu gitta 1930 rádjái). Dearvvašvuodadivššára namahusa atnet vuosttaš gearddi jagis 1925, muhto Helene doaimmai duohadilis danin jo álggu rájes. Virggi ásahedje áiggis go tuberkulosa, dahje «vilges njoammudávda», speajai, ja lei áibbas dárbbašlaš ahte álbmot oačui dieðuid hygiena dilálašvuodain. Helene veahkehii go skuvllain dagai iskkademiid ja mátkkoštii suohkan birra desinfektevran. Sestti doaktára guhkes mátkkiin ja suohkana stuora sáhtostangoluin.

Helene hálddašii sihke sámegiela, suomagiela ja dárogiela, ja sáhtii danin gulahallat bures gait olbmuiguin dan májggakultuvrrat stuorasuohkanis.

Dearvvašvuodadivššár Helenes lei álohií fárus livsku ja 96% bohtal go olbmuid viesuin manai. Visot masa guoskkai, daid basai bures. Nu maiddái gait viesuid main ledje fuomášuvvon iešguðetlágán njoammummat. BiktaSAT ja gávnit biddjoje olggos biggot beaivváža ovdií ja viesuid basse birra.

Jagis 1959 vuostáiválddi Helene Gonagasa ánsomedálja silbbas barggus ovddas maid lei dahkan Ivgu, Gáivuona ja Omasvuona dearvvašvuodadivššus.

searvedoaibmanisu / foreningskvinne

eamit / kone

Hanna Oxaas, gift Rivertz / náitalan Rivertzan, Lyngseidet /
Ivgumuotki (1861- 1941)

Hanna på Lyngseidet -et kulturelt midtpunkt

På lensmannsgården Karnes på vokste Hanna opp på et mørsterbruk med jordbruk, møllebruk, stampeverk, tøypresse, kalkverk og pleieanstalt for sinnssyke.

Barndomshjemmet var et kulturelt midtpunkt allerede før Hanna giftet seg med lensmann Petter Rivertz og overtok gården. Hun var svært musikalsk og kulturinteressert. Hanna ble utdannet pianistinne, holdt konserter og underviste i musikk. Hun fikk flere barn og var en «utmerket husmor», med barnepiker, stuepiker, kjøkkenpiker og drenger. I 1920 startet Hanna en blandet kor med øvinger i hjemmet på Karnes.

Hanna og mannen var svært opptatt av opplysningsarbeid, og sørget for å få amtskolen lagt til Karnes. Kvinneforeningen hun var med i, bygde et lite sykehjem. Hun var engasjert i Sanitetsforeningen og i en kvinneforening. Gjennom sistnevnte fikk hun samlet inn penger til orgel i Lyngen kirke, hvor hun var organist i mange år.

Hanna - kultuvrralaš guovddáš

Gárnjárgga leansmánnedálus bajásšattai Hanna doalus mii lei ovdamearkan earáide, go das lei eanadoallu, millodoaibma, stámpadoaibma, liidnelikten, Kálkaruvke ja dikšunásahus miellabuhcciide.

Mánnávuodaruoktu lei kultuvrralaš guovddáš juo ovdal go Hanna náitalii leansmánniin Petter Rivertzeniin ja válddi badjelasas dálú. Muhto Hannain dat eanet vel manusnuvai, go sus lei garra musihkka- ja kulturberoštupmi. Hanna, guhte šattai ámmát piánočuojaheaddjin ja oahpahii musihkas. Oaččui ollu mánáid ja lei «rármálmas dálloidoalli», geas ledje mánnabiiggát, čorgenbiiggát, gievkkaniiggát ja reanggat. Jagis 1920 álggahii Hanna seaguhuvvon koara mas ledje hárjehallamat ruovttus Gárnjárggas.

Hanna ja isit berošteigga sakka čuvgehusbarggus ja fuolaheigga nu ahte ámtaskuvlla ásahedje Gárnjárggi. Nissonsearvi mas lei fárus huksii uhca buohccivisoža. Son barggai sanitehtasearvvis ja nissonsearvvis. Nissonserviin nagodii čohkket ruða vai ožžo orgela Ivguu girkui, ja Hanna lei orgelčuojaheaddjin ollu jagiid.

-alltid sysselsatte / -àlo doaimmain

Senter for nordlige folk har produsert utstillingen i nært samarbeid med Nord-Troms museum og Samisk bibliotektjeneste i Troms. Prosjektet har fått støtte fra Troms Fylkeskommune.

Davvi álbmogiid guovddáš lea buvttadan vuosáhusa ovttas Davvi-Romssa museain ja Sámi girjerájusbálvalusain. Prošeakta lea ožžon doarjaga Romssa Fylkasuohkanis.

Digital utstilling / digitàla čájáhus: www.nordligefolk.no

NORDTROMS
MUSEUM

år
vuotta
jagi
years

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

DAVVI ÁLBMOGIID GUOVDDÁŠ
SENTER FOR NORDLIGE FOLK
CENTER OF NORTHERN PEOPLES